

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2CdoPr/13/2024
Identifikačné číslo spisu:	8815206642
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8815206642.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: MGB s. r. o., so sídlom Domašská 587, Vranov nad Topľou, IČO: 47 054 611, zast. ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA - JUDr. STANISLAV KAŠČÁK, s. r. o., so sídlom Ulica 1. mája 1246, Vranov nad Topľou, IČO: 47 245 034, proti žalovanej: G. C., nar. W., bytom N., zast. advokátom JUDr. Igorom Lakatošom, so sídlom M. R. Štefánika 873/204, Vranov nad Topľou, o zaplatenie 1.672,76 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 11Cpr/8/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 5. marca 2024 sp. zn. 13CoPr/1/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná m á proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. apríla 2017 č. k. 11Cpr/8/2015-132 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu, prvý v poradí“) žalobu zamietol (prvá výroková veta) a rozhodol, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (druhá výroková veta).

1.1. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, prvého v poradí, vyplýva, že žalobca s a voči žalovanej pôvodne domáhal zaplatenia sumy 1.383,76 eur s úrokom z omeškania; v priebehu konania okresný súd pripustil zmenu petitu žaloby na základe návrhu žalobcu, ktorým sa domáhal zaplatenia sumy 1.672,76 eur s úrokom z omeškania. Nárok na zaplatenie uvedenej čiastky odôvodnil tým, že žalovanú zamestnával na základe dohody o vykonaní práce; so žalovanou ako zamestnankyňou mal uzatvorenú dohodu o hmotnej zodpovednosti; vykonanou inventúrou zistil schodok na zverených hodnotách.

1.2. Okresný súd rozsudok, prvý v poradí, založil na závere, že žalobca manko, uvádzané v žalobe, hodnoverne v spore nepreukázal.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 10. apríla 2018 č. k. 4CoPr/6/2017-179 (ďalej len „zrušujúce uznesenie“) rozsudok okresného súdu, prvý v poradí, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.1. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení uznal odvoláciu argumentáciu žalobcu, pokiaľ ide o nesprávne skutkové zistenia, ktoré mali za následok nesprávne právne posúdenie, za dôvodnú; za dôvodnú považoval aj námietku, ktorou odvolateľ namietal, že nesprávne skutkové zistenia vyplynuli z hodnotenia dôkazov, najmä posudzovania odborných otázok týkajúcich sa vyúčtovaného schodku, jeho zaúčtovania a evidencie úvahou súdu. Krajský súd tak mal za to, že hodnotenie účtovných dokladov predložených žalobcom súdom nebolo správne; okresný súd posudzoval odborné otázky týkajúce sa účtovníctva; súd prvej inštancie sám vyjadril pochybnosti o zaúčtovaní súm; záver súdu prvej inštancie, že schodok nevznikol, bol predčasný a vzhľadom na matematické výpočty súdom bol aj nesprávny.

2.2. Súd prvej inštancie mal na základe pokynov odvolacieho súdu doplniť dokazovanie za účelom zistenia výšky schodku na základe predložených účtovných dokladov žalobcom; vzhľadom na potrebu odborných znalostí bolo potrebné zo strany súdu prvej inštancie vyžiadať si odborné stanovisko od odborne spôsobilej osoby postupom podľa § 206 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“).

3. Okresný súd rozsudkom z 12. augusta 2020 č. k. 11Cpr/8/2015-356 (ďalej len „rozsudok okresného súdu, druhý v poradí“) rozhodol nasledovne:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.672,76 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.672,76 eur od 29. 05. 2016 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti zamietá.

III. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v samostatnom uznesení.

3.1. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, druhého v poradí, vyplýva, že žalobca sa voči žalovanej domáhal zaplatenia škody vo výške 1.383,76 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 1. mája 2015 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že počas zamestnávania žalovanej kontrolou a inventúrou vykonanou 31. marca 2015 zistil, že v období od vzniku pracovného pomeru žalovanej do 31. marca 2015 žalovaná krátila tržby z predaja tovarov a peniaze prijaté v hotovosti od platiacich zákazníkov nevložila do pokladne na prevádzke, ale ponechala si ich. V hotovostnej pokladnici na prevádzke bol zistený rozdiel vo výške 1.383,76 eur. V priebehu konania súd na návrh žalobcu uznesením na pojednávaní dňa 25. mája 2016 pripustil zmenu žaloby v tom smere, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 1.672,76 eur s príslušným úrokom z omeškania o d 2. mája 2015 do zaplatenia. Právne dôvody žaloby zmenené neboli.

3.2. Okresný súd vec právne posúdil podľa § 182 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 183 ods. 1, ods. 2, § 184 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 186 ods. 1, ods. 2, ods. 3 a § 189 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej len „zákon č. 311/2001 Z. z.“ alebo „Zákonník práce“); z ustanovení Civilného sporového poriadku aplikoval čl. 3, ods. 1, ods. 2, čl. 8, čl. 15, § 149, § 150 ods. 1, ods. 2, § 151 ods. 1, ods. 2, § 153 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 209 ods. 2, ods. 3. Vykonal rozsiahle dokazovanie oboznámením s a so žalobou, písomnými a ústnymi vyjadreniami strán sporu, listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu, nariadil znalecké dokazovanie, vykonal dokazovanie znaleckým posudkom č. 152/2018 znalca JUDr. Ing. Štefana Tichého, vykonal výsluch znalca.

3.3. Vykonaným dokazovaním okresný súd zistil, že žalobca so žalovanou uzatvoril pracovný pomer na základe dohody o vykonaní práce z 30. decembra 2014, žalovaná pracovala u žalobcu s dohodnutou pracovnou úlohou ako výpomoc v dennom bare ako barmanka na ulici M.. Žalovaný s o žalovanou uzatvoril 2. januára 2015 dohodu o hmotnej zodpovednosti, na základe ktorej žalovaná ako zamestnankyňa prebrala hmotnú zodpovednosť za schodok na zverených hodnotách, ktoré je povinná vyúčtovať, v zmysle § 182 zákona č. 311/2001 Z. z. Pracovný pomer žalovanej bol skončený zo strany žalobcu ako zamestnávateľa okamžitým skončením pracovného pomeru na základe listiny zo 14. apríla

2015; dôvodom okamžitého skončenia pracovného pomeru bolo zvlášť hrubé porušenie pracovnej disciplíny podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce tým, že si žalovaná mala ponechávať peniaze z tržieb predaja tovarov. Pracovný pomer skončil dňa 17. apríla 2015, kedy si žalovaná listinu o okamžitom skončení pracovného pomeru prevzala. Žalobca zosumarizoval výpočet škody, ktorá mu vznikla, na sumu 1.672,76 eur; žalobca sumarizoval stav z elektronickej registračnej pokladne príjmami a výdajmi, z čoho bolo vypočítané manko, schodok v hotovosti. Žalobcom uplatnená škoda bola vyčíslená na hotovostných prostriedkoch v prevádzke baru a nie podľa poklesu stavu zásob alebo iných cenín v bare. Žalobca vypočítal schodok tak, že zistil príjmy, od ktorých vypočítal výdavky. Reagujúc na závery odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení žalobca oznámil súdu, že sám zabezpečí súkromný znalecký posudok. Súd poskytol znalcovi súčinnosť na podanie posudku a poskytol mu potrebné písomnosti zo súdneho spisu.

3.4. Zo znaleckého posudku č. 152/2018 znalca JUDr. Ing. Štefana Tichého, predloženého žalobcom, vyplýva, že jeho úlohou bolo určiť, či vznikol u žalobcu v prevádzke bar MGB schodok na zverených hodnotách podľa inventarizácie z 31. marca 2015; znalec mal vyčísliť tento schodok. Zároveň mal určiť, či peniaze určené na výplatu žalovanej ako zamestnankyni boli uhradené z hotovostnej pokladnice na prevádzke bar MGB, resp. mal rozčleniť jednotlivé prípady. Podkladmi pre vypracovanie znaleckého posudku bola objednávka znaleckého posudku, pokladničná kniha za rok 2015, strany 2793 a 2794, pokladničná kniha originál, kniha uzávierok ERP a vyúčtovanie Dynamic LP s. r. o.

3.4.1. Zo znaleckého posudku vyplýva, že znalec zistil, že u žalobcu na prevádzke bar MGB vznikol v období od 1. januára 2015 do 31. marca 2015 schodok na finančnej hotovosti v pokladni. V závislosti od vyjadrenia svedkov, ako bola vyplatená mzda zamestnanca, znalec konštatoval schodok na pokladničnej hotovosti nasledovne: a) za predpokladu, že výbery finančných prostriedkov označených ako „záloha, výplata, záloha G., výplata od O.“ neboli oprávnené, bolo možné zistiť, že osoba zodpovedná za finančnú hotovosť na prevádzke neodovzdala finančnú hotovosť vo výške 1.702,26 eur, ktorá predstavuje schodok na pokladni prevádzky; b) za predpokladu, že mzdu si žalovaná mohla vyplatiť z pokladne strediska bar MGB, znalec definoval schodok na pokladničné hotovosti vo výške 452,26 eur.

3.4.2. Pri svojej výpovedi znalec, okrem iného, uviedol, že predložené listiny (pokladničná kniha) môžu zaznamenávať aj peniaze pochádzajúce z inej podnikateľskej činnosti žalobcu, ktorý v rozhodnom období vykonával aj iné činnosti. Odkázal na tvrdenia konateľa žalobcu, že finančné prostriedky pochádzali z inej podnikateľskej činnosti spoločnosti. Znalec však uviedol, že keďže nemal k dispozícii kompletne účtovné evidencie týkajúce sa celej obchodnej spoločnosti žalobcu, a teda sa neoboznámil s úplnými účtovnými podkladmi o hospodárení celej spoločnosti, na časť položenej otázky zodpovedať nemôže. Uviedol tiež, že nemal k dispozícii výplatné lístky zamestnanca, a preto nevedel posúdiť, či išlo o výplatu miezd alebo inej dohodnutej odmeny. V pokladničnej knihe sa však nachádzajú záznamy, kde žalovaná uvádza ako účel platby „záloha, výplata, záloha G., výplata od O.“; spolu bolo vyplatených 1.250 eur s identifikáciou ako úhrada mzdy zamestnanca.

3.4.3. Z vyjadrenia znalca tiež vyplynulo, že znalecký posudok vypracoval na základe žiadosti JUDr. Stanislava Kaščáka, zástupcu žalobcu. Podklady k znaleckému posudku čerpal zo súdneho spisu. Pokiaľ ide o otázku žalovanej ohľadne pokladničnej knihy znalec uviedol, že pokladničná kniha je pomocnou knihou v účtovníctve účtovnej jednotky, kde sa zaznamenáva pohyb finančných prostriedkov. Samotná pokladničná kniha nemá zákonom predpísaný obsah a formu; mala by prehľadne zaznamenať účtovný prípad. Úlohou pokladničnej knihy je rýchle odsúhlasenie stavu pokladne z pokladničnej knihy s fyzickým stavom finančnej hotovosti. Samotná rukou písaná pokladničná kniha bola len pomocnou evidenciou pohybu finančných prostriedkov v hotovosti v danom stredisku žalobcu. Tieto údaje rukou písanej pokladničnej knihy by sa mali zhodovať s celkovým účtovníctvom účtovnej jednotky. Znalec uviedol, že nepreveril, či tieto záznamy boli zaúčtované v hlavnom účtovníctve, nakoľko takáto otázka nebola položená. Uviedol, že variantné odpovede vypracoval z dôvodu, že z o súdneho spisu nevyplývalo, či výber finančných prostriedkov za účelom výplaty mzdy žalovanej bol odsúhlasený konateľom alebo nie.

3.5. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí vo všeobecnosti poukázal na inštitút zodpovednosti za zverené hodnoty, ktorý je osobitným druhom zodpovednosti. V konkrétnostiach mal za to, že boli splnené všetky predpoklady na vznik hmotnej zodpovednosti žalovanej, a to platné uzavretie dohody o hmotnej zodpovednosti, existencia schodku na zverených hodnotách, ako aj skutočnosť, že tento schodok musel vzniknúť porušením povinnosti zamestnanca pri plnení úloh alebo v priamej súvislosti s ním.

3.6. Pri určení výšky škody súd prvej inštancie vychádzal zo znaleckého posudku a jeho záverov; znalecký posudok má všetky zákonom predpísané náležitosti a obsahuje doložku o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku. Ak žalovaná navrhla kontrolné znalecké dokazovanie, na podaní nového posudku alebo odborného vyjadrenia netrvala po zistení, že s kontrolným znaleckým dokazovaním sú spojené náklady.

3.7. Tvrdenia žalovanej o oprávnenosti výplaty časti mzdy, ktoré si mala vyberať z pokladne, nepovažoval okresný súd za dôvodné. Žalovaná sa počas konania žiadneho nároku na zaplatenie mzdy nedomáhala, nevzniesla žiadnu započítaciu námietku a v konaní nebolo preukázané ani to, aká bola jej mzda, koľko jej bolo vyplatené, a či je žalobca žalovanej ohľadom nevyplatennej mzdy ešte niečo dlžný. Neboli predložené žiadne výplatné pásky a ich predloženia a preukázania dlžnej mzdy sa žalovaná nedomáhala.

3.8. Okresný súd okrem istiny priznal žalobcovi úrok z omeškania aplikujúc § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1, ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.; mal za to, že žalovaná sa dostala do omeškania až od 29. mája 2016, a preto žalobcovi priznal nárok na úrok z omeškania v zákonnej výške až od 29. mája 2016 a vo zvyšku nárok žalobcu na úrok z omeškania ako nedôvodný zamietol.

3.9. Pri rozhodovaní o trovách konania okresný súd aplikoval § 255 ods. 1, ods. 2 a § 262 ods. 2 CSP.

4. Krajský súd rozsudkom z 30. marca 2021 č. k. 13CoPr/1/2021-418 (ďalej len „rozsudok krajského súdu, prvý v poradí“) potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku I. v časti povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 452,26 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 452,26 eur za obdobie od 29. mája 2016 do zaplatenia, a to v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku; v prevyšujúcej časti rozsudok zmenil vo výroku I. tak, že žalobu zamietol (prvá výroková veta); o trovách konania rozhodol tak, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 46 % (druhá výroková veta).

4.1. Odvolací súd rozsudkom, prvým v poradí, rozhodol bez nariadenia pojednávania, keď dospel k záveru, že odvolanie je sčasti dôvodné. Krajský súd mal za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, no zo zistených skutočností prijal sčasti nesprávny právny záver. Ak žalovaná tvrdila, že odmena za vykonanú prácu jej bola vyplácaná z tržieb na prevádzke a na základe pokynu konateľa žalobcu si príjem týchto finančných prostriedkov zapísala do peňažného denníka, toto jej tvrdenie spojené so zápsmi v peňažnom denníku žalobca nevyvrátil. Za rozporné s pravidlami logiky považoval tvrdenie žalobcu, že finančné prostriedky na odmenu žalovanej pochádzali z jeho príjmu z iných častí jeho podnikania a bolo iracionálne prijať tvrdenie, že podnikateľský príjem z inej prevádzky bude zapisovaný do peňažného denníka prevádzky baru a účely vyplatenia pracovnej odmeny zamestnanca. Žalobca v tomto smere nenavrhol a nepredložil iné dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu, prvého v poradí, podal žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodil z § 420 písm. f) CSP. Okrem iného v dovolaní namietal, že odvolací súd bez toho, aby akokoľvek doplnil dokazovanie, vyslovil čiastočne protichodný záver ako súd prvej inštancie a strany nevyzval, aby sa vyjadrili k použitiu iných právnych predpisov a ani nevykonali žiadne doplňujúce dokazovanie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) uznesením z 29. novembra 2023 č. k. 2Cdo/280/2021-484 (ďalej len „uznesenie dovolacieho súdu“) rozhodol nasledovne:

I. Dovolanie proti časti výroku rozsudku Krajského súdu v Prešove z 30. marca 2021 sp. zn. 13CoPr/1/2021, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou z 12. augusta 2020 sp. zn. 11Cpr/8/2015 vo výroku I. v časti povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 452,26 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 452,26 eur za obdobie od 29. mája 2016 do zaplattenia (časť I. výroku), odmieta.

II. Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. marca 2021 sp. zn. 13CoPr/1/2021 v časti výroku, ktorým v prevyšujúcej časti zmenil rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou z 12. augusta 2020 sp. zn. 11Cpr/8/2015 vo výroku I. tak, že žalobu zamietla (časť I. výroku) a v závislom výroku o trovách konania (II. výrok) zrušuje a vec mu v tomto rozsahu vracia na ďalšie konanie.

6.1. Dovolací súd v uznesení konštatoval, že pokiaľ dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v časti výroku I. nerozhodol v neprospech dovolateľa, a tak nedošlo ním k žiadnemu zásahu do jeho subjektívnych práv, žalobca nebol oprávnenou osobou podať proti časti výroku I. rozsudku odvolacieho súdu dovolanie.

6.2. Pokiaľ dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v časti výroku, v ktorej prevyšujúcej časti zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. tak, že žalobu zamietla a v závislom výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, vychádzal zo skutočnosti, že odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. Ak sa teda odvolací súd chcel odchýliť od skutkových zistení súdu prvej inštancie a na základe bezprostredne ním vykonaných dôkazov, mal dokazovanie v zmysle § 384 ods. 1 CSP sám v potrebnom rozsahu opakovať a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 CSP. Ak tak odvolací súd neurobil, bolo možné považovať jeho odchýlné skutkové závery za nepodložené a odvolacie konanie bolo postihnuté vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP.

7. Krajský súd v Prešove rozsudkom z 5. marca 2024 č. k. 13CoPr/1/2024-519 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) rozsudok okresného súdu vo výroku I. zmenil tak, že žalobu v časti prevyšujúcej zaplattenie sumy 452,26 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania za obdobie od 29. mája 2016 do zaplattenia zamietol (prvá výroková veta). Rozhodol, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 46 % (druhá výroková veta) a žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania (tretia výroková veta).

7.1. Odvolací súd za účelom zopakovania dokazovania nariadil pojednávanie (aj keď na inom mieste odôvodnenia - bod 13. napadnutého rozsudku zmätočne uvádza, že rozhodol bez nariadenia pojednávania); po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že v časti nároku prevyšujúceho zaplattenie sumy 452,26 eur s prísl. je dôvodné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a v tejto časti žalobu zamietnuť.

7.2. Odvolací súd predovšetkým poukázal na závery znaleckého posudku, v ktorom znalec uvádza dve alternatívy posúdenia výšky schodku pokladničnej hotovosti v prevádzke žalovaného, a to v závislosti na tom, či došlo k výplate mzdy žalovanej z finančných prostriedkov spoločnosti žalobcu nepochádzajúce z pokladničnej hotovosti prevádzky baru, alebo k výplate mzdy došlo z finančných prostriedkov pochádzajúcich z prevádzky baru. Odvolací súd uviedol, že ani zo samotného výsluchu konateľa žalobcu nebolo zrejmé, či finančné prostriedky boli vyplatené z inej pokladne spoločnosti a v takom prípade nemala byť zaúčtovaná náhrada mzdy v pokladni prevádzky alebo tieto finančné prostriedky pochádzali z pokladne a z tržieb odovzdaných v prevádzke. Odvolací súd mal z a to, že žalobca v tejto otázke neuniesol dôkazné bremeno a bolo potrebné dospieť k záveru, že je nutné vychádzať z alternatívy číslo jeden predloženého znaleckého posudku, že skutočný schodok na zverených finančných prostriedkoch predstavoval sumu 452,26 eur. V tomto smere odvolací súd zdôraznil, že žalovaná tvrdila, že odmena za prácu jej bola vyplácaná z tržieb na prevádzke a príjem týchto finančných prostriedkov na základe pokynu konateľa žalobcu zapísala do peňažného denníka. Toto jej tvrdenie spojené so zápismi v peňažnom denníku žalobca nevyvrátil; tvrdenie žalobcu, že finančné prostriedky na odmenu žalovanej pochádzali z jeho príjmov z iných odvetví jeho podnikania, je v rozpore s pravidlami logiky. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo iracionálne prijať tvrdenie, že podnikateľský príjem z inej prevádzky bude

zapisovaný do peňažného denníka prevádzky baru na účel vyplatenia pracovnej odmeny zamestnanca. Dodal, že ak by nebola skutočne vyplatená odmena žalovanej z tržieb baru, kde pracovala, niet dôvodu, aby toto bolo zapísané do peňažného denníka baru a žalobca nenavrhol a ani nepredložil iné listiny preukazujúce jeho tvrdenia.

7.3. K uvedenému odvolací súd zdôraznil, že v prejednávanej veci išlo o pracovnoprávny spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom, v ktorom zamestnanec je „slabšou stranou sporu“; nebolo možné od žalovanej vyžadovať preukázanie toho, že nepostupovala podľa pokynov zamestnávateľa, ktoré bola povinná rešpektovať. Vzhľadom ku skutočnosti, že žalovaná pracovala sama na prevádzke, objektívne sa dostala do stavu „dôkaznej núdze“ preukázať svoje tvrdenia.

7.4. S poukazom na zásadu voľného hodnotenia dôkazov odvolací súd vo vzťahu k znaleckému posudku uviedol, že z neho vyplýva, že z dokumentácie, ku ktorej predloženiu bol zaťažený žalobca, nebolo možné jednoznačne ustáliť výšku schodku tak, ako žiadal žalobca, nakoľko z výpovede konateľa nebolo jasné, prečo bola výplata realizovaná z finančných prostriedkov spoločnosti nepochádzajúcich z pokladničnej hotovosti prevádzky baru a na druhej strane vyplatenie týchto prostriedkov bolo zaznamenané v pokladničnej knihe tejto prevádzky. Odvolací súd vytkol žalobcovi, že pristupoval laxne k plneniu svojich povinností zamestnávateľa riadne viesť evidenciu, a to predovšetkým pokiaľ sa týka existencie ručných zápisov, ktoré nie sú oficiálne peňažným denníkom. Ak sa žalobca svojou laxnosťou dostal do stavu dôkaznej núdze, nemôže byť táto situácia vyhodnotená v zmysle zásad hodnotenia dôkazov v neprospech žalovanej. Porušenie povinnosti žalobcu vyplynulo aj z o záverov znaleckého posudku, k u ktorého vypracovaníu neboli predložené výplatné listiny žalovanej. Napokon dohoda o vykonaní práce sa podľa § 226 zákona č. 311/2001 Z. z. môže uzatvoriť s fyzickou osobou, ak rozsah práce alebo pracovnej úlohy nepresahuje 350 hodín v kalendárnom roku; pre odvolací súd vyplynulo, že dohoda, ktorá bola medzi stranami sporu uzavretá, nesplňa podmienky, za ktorých môže byť podľa Zákonníka práce takáto dohoda uzavretá. Rozsah prác už v priebehu januára až marca bol minimálne v rozsahu 560 hodín; aj tieto skutočnosti bral odvolací súd do úvahy pri hodnotení sporných skutočností ohľadom vedenia účtovníctva.

7.5. Pokiaľ žalovaná v podanom odvolaní namietala neplatnosť dohody o hmotnej zodpovednosti, odvolací súd sa s jej argumentáciou nestotožnil a mal preukázané, že v prípade dohody o hmotnej zodpovednosti išlo o platný právny úkon.

7.6. Vzhľadom ku skutočnosti, že odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie rozhodoval o trovách celého konania. Z dôvodu, že žalobca bol v spore úspešný v rozsahu 27 % a jeho neúspech predstavoval 73 %, priznal žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov celého konania v rozsahu 46 %. Odvolací súd tiež rozhodol o trovách dovolacieho konania s poukazom na § 453 ods. 3 CSP. Nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznal žiadnej zo strán z dôvodu, že v dovolacom konaní boli obe strany čiastočne úspešné, nakoľko v časti bolo dovolanie žalobcu odmietnuté.

8. Proti rozsudku dovolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodil z § 420 písm. f) CSP; považoval rozhodnutie dovolacieho súdu za chybné a porušujúce právo žalobcu na spravodlivý súdny proces.

8.1. Dovolateľ namietal skutkové závery dovolacieho súdu vo vzťahu ku konštatovaniu, že výplata žalovanej pochádzala z prostriedkov strediska „bar“, a že je iracionálne prijať tvrdenie, že podnikateľský príjem z inej prevádzky bude zapisovaný do peňažného denníka prevádzky baru na účel vyplatenia pracovnej odmeny zamestnanca.

8.1.1. K uvedenému dovolateľ uviedol, že podnikateľský príjem celej spoločnosti MGB s. r. o. sa nezapisoval do prehľadu o hotovostných pohyboch na prevádzke baru; tam zapísané sumy nepredstavujú príjem žalobcu, ale predstavujú výdaj, ktorý má spoločnosť v hotovosti na úhradu mzdy zamestnanca. Žalobca pritom dovolaciemu súdu vysvetľoval, že listiny, ktorými sa odvolací súd zaoberal, nie sú oficiálne peňažným denníkom žalobcu. Denník z účtovníctva celej spoločnosti je širší a

pokrýva aj ostatné aktivity spoločnosti. Listinný dôkaz - evidencia o hotovostných pohyboch - nie je peňažným denníkom a ide len o pomocné evidenčné záznamy. Pri tomto zázname ide len o pomocnú evidenciu vedenú žalovanou ako jedinou zamestnankyňou žalobcu v spornej prevádzke. Napriek uvedenému odvolací súd tvrdošijne opakovane považuje túto listinu za peňažný denník a vyjadruje sa k nej ako k peňažnému denníku. Následkom nesprávneho skutkového posúdenia listiny (pomocný evidenčný záznam) odvolací súd vyčíta žalobcovi, že nevedel riadne účtovníctvo, čo v priebehu konania preukázané nebolo. Napokon z tejto súvislosti odvolací súd žalobcovi vyčíta, že bolo jeho povinnosťou viesť peňažný denník, aj keď tento záver odporuje § 12 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. Peňažný denník totiž majú povinnosť viesť iba účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva; žalobca ako spoločnosť s ručením obmedzeným nemá žiadnu zákonnú povinnosť viesť peňažný denník, ale len „denník“. Dovolateľ uviedol, že takýto denník, v ktorom sa účtovné zápisy usporadúvajú chronologicky, a ktorým sa preukazuje zaúčtovanie všetkých účtovných prípadov v účtovnom období, žalobca viedol, lenže nebol vykonaný ako dôkaz v rámci celého konania, trvajúceho od roku 2015.

8.2. V rámci znátočnostnej vady dovolateľ namietal, že odvolací súd nevypočul konateľa žalobcu, prítomného na odvolacom pojednávaní. Právny zástupca žalobcu jeho výsluch navrhoval a ponúkal odvolaciemu súdu jeho vypočutie. Napriek tomu, že odvolací súd práve opakoval dokazovanie, tento dôkaz nevykonával.

8.3. Dovolateľ zotrval na argumentácii, že schodok spôsobený žalovanou bol preukázaný, a to znaleckým posudkom zabezpečeným žalobcom. Mal za to, že pozornosť odvolacieho súdu ušlo, že v pokladni na predajni nebol dostatok finančných prostriedkov na to, aby mohla byť z peňazí nachádzajúcich sa v hotovostnej pokladnici v prevádzke vyplatená mzda žalovanej v tých termínoch, aké vyplynuli z vykonaného dokazovania. Denné tržby prevádzky boli totiž nedostatočné na to, aby mohla byť z nich vyplácaná mzda žalovanej. Hodnotenie dôkazov urobil odvolací súd chybné; nezohľadnil reálny stav, a teda skutočnosť, že peniaze postačujúce na výplatu mzdy žalovanej v pokladnici prevádzky neboli. Nemohol tak prísť k záveru, že mzda žalovanej bola vyplácaná z prostriedkov patriacich do hotovostnej pokladne na prevádzke.

8.3.1. Pozornosť odvolacieho súdu ušlo aj to, že v písomnej evidencii hotovostných pohybov na prevádzke je iba pri položke z 9. marca 2015 napísaná poznámka „záloha G. (z kasy)“, pri žiadnom inom vyplácaní peňazí žalovanej táto poznámka „z kasy“ nie je uvedená. Odvolací súd rovnako nezohľadnil, že podľa evidencie pohybu boli konateľovi žalobcu vyplatené v konkrétnych dňoch určité finančné prostriedky. Dovolateľ tak uzavrel, že denné zostatky, ktoré sú uvedené v znaleckom posudku, nie sú zachytením presného stavu hotovostných zostatkov na prevádzke, pretože pohyby z hracieho automatu neboli evidované na dennej báze zúčtovania, ale na mesačnej báze zúčtovania. Z uvedeného dôvodu považoval skutkové posúdenie odvolacieho súdu z jeho voľného hodnotenia dôkazu v tom, že v dňoch výberu peňazí z prevádzky tam boli reálne zostatky, za nesprávne.

8.3.2. Aj zo znaleckého posudku vyplynulo, že denné zostatky sú len orientačné kvôli tomu, že výhry z hracieho automatu sa vyplácali v hotovosti hneď pri každej výhre. Ak kvôli tejto skutočnosti sa odvolací súd pomýlil, ak prijal svojím vlastným vyhodnotením dokazovania záver, že na prevádzke baru bol vždy - k u každému dňu vykonania platby na výplatu žalovanej - dostatok peňazí pre takúto platbu, tak odvolací súd dospel k zjavne chybným skutkovým záverom v dôsledku chybného hodnotenia dôkazov a dokazovania.

8.3.3. Vo vzťahu k nesprávnym skutkovým zisteniam dovolateľ namietal, že odvolací súd sa dostatočne neoboznámil s dokazovaním vykonaným na pojednávaní 19. septembra 2016; na tomto pojednávaní žalovaná potvrdila, že v dvoch prípadoch jej boli vyplatené peniaze na jej mzdu konateľom žalobcu zo svojej peňaženky, a teda z iných peňazí, ako boli na prevádzke. Odvolací súd neuznal ani jednu platbu na mzdu žalovanej v prospech nároku žalobcu; žalobcu poškodil na jeho práve, ktorý vyplynul z vykonaného dokazovania. Rozhodnutie odvolacieho súdu je teda v priamom rozpore s vykonaným dokazovaním minimálne v rozsahu týchto dvoch platieb, potvrdených samotnou žalovanou, ako

vykonaných z peňazí žalobcu, nepatriacich do zúčtovania na prevádzke.

8.3.4. Námietku nesprávne nezisteného skutkového stavu dovolateľ uzavrel tvrdením, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na zjavne chybných a nesprávnych skutkových záveroch, ktoré sú v rozpore s inými dostupnými dôkazmi; na zjavne chybnom a nesprávnom právnom posúdení, ktoré je v rozpore s § 12 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. a je arbitrárne, vychádzajúc zo zjavne chybných skutkových záverov.

8.4. Dovolateľ uzavrel, že ním namietaný chybný postup odvolacieho súdu je už druhým opakovaním tých istých chýb odvolacieho súdu, na ktoré už bol odvolací súd upozornený v zrušujúcom uznesení dovolacieho súdu.

9. Žalovaná v písomnom vyjadrení k podanému dovolaniu navrhla, aby dovolací súd dovolanie voči výroku I. odvolacieho súdu zamietol a voči výrokom II. a III. dovolanie odmietol. Uplatnila nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

9.1. V písomnom vyjadrení žalovaná poukázala na všeobecné princípy práva na spravodlivý proces, tvrdila, že do tohto práva nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov; toto právo neznamena, aby bol účastník pred všeobecným súdom úspešný, a teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi.

9.2. Pokiaľ dovolateľ namietal, že štatutárny zástupca žalobcu nebol na odvolacom pojednávaní vypočutý, žalovaná uviedla, že odvolací súd poskytol na odvolacom pojednávaní žalobcovi dostatočný časový a argumentačný priestor, čo žalobca aj využil. Vykonanie ďalších alebo iných dôkazov žalobca cestou svojho právneho zástupcu výslovne nenavrhol, iba odvolaciemu súdu ponúkal prítomnosť konateľa na vysvetlenie prípadných, ale neurčitých a zároveň nekonkrétnych nejasností. Právny zástupca žalobcu nenavrhol vypočutie svedka P. a nekládol mu žiadne otázky. Nie je tak pravda, že by právny zástupca žalobcu navrhoval vypočutie P..

9.3. Podľa názoru žalovanej skutková argumentácia dovolateľa nemá oporu v Civilnom sporovom poriadku ani v vykonanom dokazovaní. Zošit, ktorý viedla, je len pomocnou evidenciou; znaleckým posudkom bolo preukázané, že vždy bolo dostatok peňažných prostriedkov v hotovosti. Zostatok hotovostnej pokladne sa v rozhodnom období v deň výplaty a po vyplatení záloh podľa zistení znalca pohyboval od 273,22 eur do 3.388,20 eur. Napokon, v súdnom konaní je neprípustná argumentácia teoretickými predpokladmi a orientačnými zisteniami, ktoré žalobca nedokázal a nedokazoval. Žalobca iba popiera, spochybňuje a snaží sa vyvrátiť vlastné zistenia ním zvoleného znalca a jeho odborné závery; uvedená skutočnosť má za následok neunesenie dôkazného bremena.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

11. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

12. V danom prípade žalobca vyvodil prípustnosť podaného dovolania výlučne z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby

uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12.1. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12.2. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12.3. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

14. Dovolateľ v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) CSP namietal nedostatky v procese dokazovania (nevypočutie konateľa žalobcu a pojednávania pred odvolacím súdom), hodnotením dôkazov vykonaných odvolacím súdom, ktorý zmenil rozsudok súdu prvej inštancie; tvrdil, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na zjavne chybných a nesprávnych skutkových záveroch, ktoré sú v rozpore s inými dostupnými dôkazmi a na zjavne chybnom a nesprávnom právnom posúdení. Napokon tvrdil, že namietaný chybný postup je druhým opakovaním tých istých chýb odvolacieho súdu, na ktoré upozornil dovolací súd v zrušujúcom uznesení.

15. Z obsahového hľadiska (§ 124 ods. 1 CSP) dovolacou argumentáciou žalobca namietal, že odvolací súd nerešpektoval pre neho záväzný pokyn (upozornenie) dovolacieho súdu vyslovený v zrušujúcom uznesení.

15.1. Uvedená dovolacia námietka neobstojí. Podľa § 455 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu.

15.2. Dovolací súd v zrušujúcom uznesení z 29. novembra 2023 sp. zn. 2Cdo/280/2021 konštatoval existenciu zmätočnosťnej vady (§ 420 písm. f) CSP) spočívajúcej v tom, že odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie bez toho, aby vykonal potrebné dokazovanie, nenariadil pojednávanie ale nariadil len verejné vyhlásenie rozsudku, na ktorom vyhlásil zmenený rozsudok. Dovolací súd upriamil pozornosť odvolacieho súdu na skutočnosť, že v prípade, ak sa chcel odchýliť od skutkových zistení súdu prvej inštancie mal dokazovanie sám v potrebnom rozsahu zopakovať a zadovážiť si tak

rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 CSP.

15.3. Uvedené odvolací súd rešpektoval, vo veci nariadil odvolacie pojednávanie, dokazovanie doplnil, resp. zopakoval a vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom.

15.4. Inú vadu, prípadne nesprávne posúdenie dovolací súd v zrušujúcom uznesení odvolaciemu súdu nevytkol.

16. Dovolateľ namietal, že odvolací súd na pojednávaní dňa 21. februára 2024 nevyslúchol konateľa žalobcu, prítomného na pojednávaní, a to napriek skutočnosti, že odvolací súd opakoval dokazovanie.

16.1. Dovolací súd z obsahu spisu overil tvrdenie žalobcu a konštatuje, že zo zápisnice z pojednávania z 21. februára 2024 vyplýva, že odvolací súd, okrem iného, oboznamoval závery znaleckého posudku č. 152/2018 a výsluch znalca. Predseda senátu odvolacieho súdu umožnil stranám sporu k týmto dôkazom sa vyjadriť. Zo zápisnice z pojednávania vyplýva, že právny zástupca žalobcu k tejto otázke uviedol, že na pojednávaní je prítomný aj konateľ žalobcu; my tvrdíme, že prostriedky, ktoré boli vyplatené žalovanej nepochádzali z tržby baru, ale pochádzali z príjmov inej podnikateľskej činnosti spoločnosti MGB, ktorá má aj iné aktivity než tie, na ktorých sa podieľala žalovaná. V tejto súvislosti, pokiaľ má odvolací súd záujem, je tu prítomný zástupca žalobcu, aby zodpovedal tieto otázky.

16.2. Na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie (§ 378 ods. 1 CSP); výsluch strany môže súd nariadiť na návrh. Zo zápisnice z pojednávania nevyplyva, že by právny zástupca navrhol výsluch štatutárneho zástupcu žalobcu. Strany sporu navyše mali možnosť sa k vykonávaným dôkazom (znalecký posudok, výpoveď znalca) vyjadriť a uviesť svoje tvrdenia.

16.3. Dovolací súd tak konštatuje, že porušenie práva na spravodlivý proces v tomto smere nezistil, právo žalobcu vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom bolo zachované, žalobca prostredníctvom právneho zástupcu toto právo využil a návrh na výsluch štatutárneho zástupcu žalobcu daný nebol.

17. Podstatná časť dovolacej argumentácie sa týkala hodnotenia dôkazov vykonaných v napadnutom rozhodnutí odvolacím súdom; dovolateľ predovšetkým namietal záver odvolacieho súdu týkajúci sa výplaty žalovanej.

17.1. K uvedenému dovolací súd uvádza, že sporové konanie je konaním, v ktorom vždy proti sebe stoja dve strany, ktorých tvrdenia a záujmy sú v zásade protichodné. Úloha súdu je práve v tom, aby na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o (ne)pravdivosti tvrdení tej-ktorej strany a prijal právne závery tomu zodpovedajúce. Je teda zrejmé, že jedna strana v spore musí byť vždy tou neúspešnou. Podstata dovolania a jeho dôvodov nemôže byť založená na samotnej skutočnosti neúspechu v konaní a na argumentácii, že súdy mali považovať tvrdenia neúspešnej strany za pravdivé a relevantné.

17.2. Vzhľadom na dovolacie námietky týkajúce sa dokazovania, najvyšší súd dodáva, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/201/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011).

17.3. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúcej z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada, vychádzajúca z

čl. 15 základných princípov Civilného sporového poriadku a normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu (v podrobnostiach pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729).

17.4. Ani nesprávne alebo neúplné vyhodnotenie vykonaných dôkazov, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Uvedenú dovoláciu námietku bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v danom prípade súdu prvej inštancie a odvolaciemu súdu, ktorý na pojednávaní dokazovanie zopakoval a doplnil; pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000), ako aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012) zastávali názor, že ani prípadná neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu týchto judikátov a rozhodnutí nedotkli a treba ich považovať za naďalej aktuálne. Preto nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) posudzoval Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) a nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

17.5. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu dovolací súd nie je oprávnený, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci dovolací súd nezistil.

18. Už zo zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu vyplýva výčitka okresnému súdu, že posudzoval odborné otázky sám, napriek tomu, že mal pochybnosti o správnosti účtovania; okresný súd mal v ďalšom konaní doplniť dokazovanie a vzhľadom na potrebu odborných znalostí bolo potrebné vyžiadať si odborné stanovisko od odborne spôsobilej osoby postupom podľa § 206 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

18.1. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (ktorý meniac rozsudok odvolacieho súdu dokazovanie na pojednávaní doplnil a zopakoval) vyplýva, že svoje rozhodnutie založil predovšetkým na záveroch znaleckého posudku (mimochodom obstaraného a predloženého dovolateľom), ktorý konštatoval existenciu schodku na zverených hodnotách (manka). Pokiaľ však ide o výšku schodku, znalec ju určil „variantne“ v nadväznosti na to, či bola žalovaná oprávnená si mzdu vyplatiť z prostriedkov „prevádzky baru MGB“.

18.2. Dovolací súd zdôrazňuje, že zo spisu nevyplýva, že by žalobca predložil (alebo mienil predložiť)

iný znalecký posudok, že by žiadal, aby znalec svoj posudok dopracoval alebo opravil. Žalobca sa so znaleckým posudkom oboznámil a mal možnosť sa k jeho záverom vyjadriť, bol účastný na pojednávaní, na ktorom došlo k výsluchu znalca, mal možnosť klásť znalcovi otázky a byť tak súčinný pri odstránení prípadných rozporov, ktoré znalecké dokazovanie prinieslo.

18.3. Pokiaľ ide o alternatívne závery znaleckého posudku z jeho obsahu je zrejmé, že k týmto záverom znalec dospel z dôvodu, že nemal k dispozícii kompletne účtovné evidencie týkajúce sa celej spoločnosti MGB s. r. o., a teda sa neoboznámil s úplnými účtovnými podkladmi o hospodárení celej spoločnosti. Za takejto dôkaznej situácie záver odvolacieho súdu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno v prípade preukazovania skutočnosti, že finančné prostriedky, ktoré boli vyúčtované v prospech žalovanej, nepochádzali z príjmov iných jeho prevádzok, z ktorého dôvodu sa odvolací súd priklonil k alternatíve č. 1 znaleckého posudku, že skutočný schodok na zverených finančných prostriedkoch predstavoval sumu 452,26 eur je prijateľný, nie je svojvoľný a v extrémnom rozpore s dokazovaním zistenými skutočnosťami.

18.4. Dovolateľ namietal, že listina, na obsahu ktorej odvolací súd založil svoje rozhodnutie, nie je peňažným denníkom, ktorý pojem použil súd v napadnutom rozhodnutí. Iba uvedená skutočnosť však nespôsobuje svojvoľu súdu pri hodnotení dôkazov, navyše keď dovolateľ uvedenú listinu označuje ako „evidencia hotovostných pohybov na prevádzke“ a znalec ju ako prílohu znaleckého posudku označuje ako „pokladničnú knihu“. Podstatné je, čo vyplýva aj z podaného dovolania, že „denník“, ktorý mal podľa vlastného vyjadrenia žalobca ako spoločnosť s ručením obmedzeným viesť, aj viedol, dôkaz touto listinou vykonaný nebol. Nemožno nevykonanie tohto dôkazu pričítať na ťarchu žalovanej a ani nedostatočnému skutkovému zisteniu zo strany odvolacieho súdu, pokiaľ išlo nepochybne o listinu (dôkaz), ktorou disponoval žalobca a znalci ju ako podklad k vypracovaniu znaleckého posudku nepredložil a nepredložil ju ani pri výsluchu znalca. Práve takýmto spôsobom mohol byť odstránený alternatívny záver znaleckého posudku, dôkazná iniciatíva a dôkazné bremeno však bolo na žalobcovi.

18.5. Neobstojí ani tvrdenie, že na pokladni prevádzky nebol dostatok finančných prostriedkov na vyplácanie mzdy žalovanej, takýto záver odvolací súd zo znaleckého posudku nezistil. Iba skutočnosť, že žalovaná potvrdila v dvoch prípadoch vyplatenie mzdy z peňaženky konateľa žalobcu, nespôsobuje svojvoľnosť hodnotenia dôkazov zo strany odvolacieho súdu; naopak nasvedčuje ním prijatému záveru, že účtovníctvo na prevádzke žalobcu nebolo vedené správne. Nemožno v tomto smere opomenúť ani konštatovanie odvolacieho súdu o tom, že absentoval ďalší podklad pre vypracovanie znaleckého posudku, a to výplatné listiny žalovanej. Ak v dôsledku absencie účtovných podkladov bol znalec nútený prijať alternatívny záver znaleckého posudku a odvolací súd si jeden z týchto záverov osvojil odôvodniac svoje úvahy, ktoré ho k tomuto záveru viedli, nemožno konštatovať extrémny rozpor záverov odvolacieho súdu s dokazovaním zistenými skutočnosťami.

19. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že zmatečnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP týkajúcu sa vykonávania dokazovania a hodnotenia dôkazov z dôvodov uvedených v dovolaní nezistil. Dovolenie žalobcu tak považoval za neprípustné a z toho dôvodu ho postupom podľa § 447 písm. f) CSP odmietol.

20. Pre úplnosť dovolací súd k tvrdeniu dovolateľa o nesprávnom právnom posúdení sporu poznamenáva, že z hľadiska namietanej zmatečnostnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie sporu túto vadu zmatečnosti nezakladá (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017), tento právny záver považuje i ústavný súd za akceptovateľný (I. ÚS 61/2019).

21. Dovolací súd žalovanej ako úspešnej v dovolacom konaní priznal podľa § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP voči neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.